



## Obveza fiskalizacije

Jeste li obvezni ispostavljati račune za prodana dobra ili usluge, ili možda želite provjeriti je li račun što Vam je ispostavljen prijavljen Poreznoj upravi?

**171**

Svrha ove brošure jest da Vam se objasni koje su obveze osoba koje su dužne izdavati račune, ali i kako ćete provjeriti je li račun što ste ga platili prilikom kupnje dobara ili usluga prijavljen Poreznoj upravi. Ako i nakon što je pročitate ostanu neke nejasnoće dodatna pojašnjenja možete potražiti na internet stranicama Porezne uprave, i to na web adresi [www.porezna-uprava.hr](http://www.porezna-uprava.hr), ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 12. veljače 2013. godine

## Sadržaj:

Uvod .....	3
Obveznici fiskalizacije .....	3
Rokovi provedbe fiskalizacije .....	7
Obveze svih obveznika fiskalizacije .....	8
Obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini .....	9
Obveze malih obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini .....	12
Sadržaj računa za promet u gotovini .....	14
Storniranje računa .....	17
Prekid internetske veze s Poreznom upravom .....	17
Prestanak rada elektroničkog naplatnog uređaja .....	18
Provredba postupka fiskalizacije na područjima na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka .....	18
Gotovinska plaćanja između obveznika fiskalizacije .....	19
Gotovinska plaćanja obveznika fiskalizacije građanima .....	19
Blagajnički maksimum .....	20
Obveza kupca .....	21
Provjera računa - prijava računa Poreznoj upravi .....	21
Prekršajne odredbe .....	22
Propisi .....	23
Privitci .....	23
Podjela poduzetnika prema odredbama Zakona o računovodstvu .....	23
Oznaka I područja NKD 2007. ....	24
Oznaka G područja NKD 2007. ....	25
Primjeri internih akata .....	32
Uzorak računa iz uvezane knjige računa obveznika fiskalizacije koji nije u sustavu PDV-a .....	37
Uzorak računa iz uvezane knjige računa obveznika fiskalizacije koji je u sustavu PDV-a .....	38
Obavijest o obvezi izdavanja računa i obvezi kupca o preuzimanju i čuvanju izdanog računa .....	39



Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure Zagreb, Smičićlasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija,  
488 6444 centrala, 481 9363 Fax: (01) 481 9365 • E-mail: [povrje@ijf.hr](mailto:povrje@ijf.hr) • [www.ijf.hr](http://www.ijf.hr)  
Računalni slogan i tiskat: KERSCHOFFSET ZAGREB d.o.o., Zagreb, Ježdovečka 112 •  
Naklada: 10.000 primjeraka

## 1. Uvod

Fiskalizacija u prometu gotovinom je skup mjera što ih od 1. siječnja 2013. godine provode obveznici fiskalizacije, a njezin je glavni cilj nadzor prometa u gotovini. Prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom prometom u gotovini smatra se plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama što se smatraju platežnim sredstvom, kreditnim i debitnim karticama, čekom, ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.

Porezna uprava pomoći internetske veze ima uvid u svaki izdani račun. Time se suzbija utaja poreza i doprinosi porastu razine svijesti o potrebi plaćanja poreza, što ima za posljedicu uravnoteženo financiranje javnih troškova.

Ispostavljene račune može se provjeriti putem interneta, putem SMS-a, a može ih se radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave predajom službeniku, ili dostavom u za to predviđene sandučice u ispostavama Porezne uprave.

## 2. Obveznici fiskalizacije

### ■ Tko su obveznici provedbe fiskalizacije?

Slijedeće fizičke i pravne osobe za obavljanje djelatnosti za koje su, prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Općeg poreznog zakona obvezni izdavati račune za isporučena dobra ili obavljene usluge:

#### 1. Fizičke osobe obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koje obavljaju:

- a) Obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti,
- b) Djelatnosti slobodnih zanimaњa

■ Djetalnostima slobodnih zanimaњa smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimaњa osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, kao i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja, kao i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost, kao i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša

- c) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva – ako su fizičke osobe obveznice PDV-a, ili ako ostvaruju državne poticaje

■ Od 1. siječnja 2013. godine dohodak od samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva utvrđuje se kao razlika između primitaka i izdataka na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga :

- ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ukupni godišnji primitak od obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva veći od 80.500,00 kn, odnosno 35% iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a,
- ako je obveznik poreza na dohodak ujedno i obveznik PDV-a,
- ako se ostvaruju poticaji na način i pod uvjetima što su propisani Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju.

**Mali obveznici fiskalizacije** su obveznici poreza na dohodak kojima se dohodak i porez na dohodak određuje u paušalnoj svoti, i to:

*1. Fizičke osobe koje ostvaruju primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta, u skladu s propisima o obrtu, a koje ispunjavaju sve ove uvjete:*

- a) ukupni primici u prethodnoj godini nisu viši od 149.500,00 kn
- b) nisu obveznici PDV-a prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost
- c) nemaju izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona
- d) ne obavljaju samostalnu djelatnost ugostiteljstva ili trgovine

- U uvodu je već spomenuto da se prodaja vlastitih proizvoda fizičkih osoba koje su registrirane za obavljanje djelatnosti proizvodnje ne smatra obavljanjem djelatnosti trgovine.
- Poreznim obveznicima se godišnji dohodak od samostalne djelatnosti može paušalno oporezivati iako samostalnu djelatnost obavljaju i u supoduzetništvu.

*2. Fizičke osobe koje ostvaruju primitke od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, a koje ispunjavaju sve ove uvjete:*

- a) u prethodnoj kalendarskoj godini ukupni godišnji primitak od obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nije veći od 80.500,00 kn, odnosno 35% iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a,
- b) nisu obveznici PDV-a prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost,
- c) nemaju izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona,
- d) ne obavljaju samostalnu djelatnost ugostiteljstva ili trgovine.

- Ovi porezni obveznici nisu obveznici fiskalizacije za prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima.
- Poreznim obveznicima se godišnji dohodak od samostalne djelatnosti može paušalno oporezivati iako samostalnu djelatnost obavljaju u supoduzetništvu.

## **2. Pravne osobe obveznici poreza na dobit**

- a) Trgovačka društva,
- b) Tuzemne poslovne jedinice inozemnog poduzetnika (nerezidenta),
- c) Druge pravne osobe obveznici poreza na dobit koje gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda, ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi
- d) Ustanove čiji osnivač nisu državna tijela ili jedinice lokalne samouprave (npr. privatne zdravstvene ustanove, privatne predškolske i druge privatne ustanove)
- e) Obveznici poreza na dobit po rješenju Porezne uprave (npr. udruge koje obavljaju gospodarsku djelatnost i za tu su djelatnost obveznice po rješenju Porezne uprave poreza na dobit

Iznimno ako obavljaju gospodarstvenu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti bi dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, obveznici poreza na dobit su i:

- a) tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave, državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi i Hrvatska narodna banka
- b) vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije,
- c) svaki poduzetnik koji nije spomenut, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit drugdje ne oporezuje.

### 3. Fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit

1. Fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti:
  - ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvarila ukupni primitak veći od 2.000.000,00 kuna, ili
  - ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvarila dohodak veći od 400.000,00 kuna, ili
  - ako ima dugotrajanu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna, ili
  - ako u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika
2. Fizička osoba ako do kraja tekuće godine podnese zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili ubočajenom boravištu da u idućoj kalendarскоj godini želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Pisani zahtjev kojim se traži promjena načina oporezivanja dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili ubočajenom boravištu. U slučaju supoduzetnišva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici. Rješenje kojim se usvaja zahtjev obvezuje poreznog obveznika sljedećih 5 godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

#### ? Tko nije obveznik fiskalizacije?

##### 1. Prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom porezni obveznici nisu obveznici fiskalizacije za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- prodaja karata ili žetona u putničkom prometu,
- naplata cestarine,
- punjenje naftnim derivatima aviona na avioservisima,
- prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima,
- prodaja proizvoda i/ili usluga u poštanskom prometu,
- zaprimanje uplata za sudjelovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama,
- prodaja robe ili usluga putem *prodajnih automata*,

- Samoposlužni automati što zaprimaju i vraćaju novac i zamjenjuju radnike *samo za jednu vrstu usluga*. Toj skupini automata pripadaju, na primjer uređaji za naplatu parkiranja, za prodaju napitaka, prehrabnenih proizvoda i sl. Prodajnim automatima se ne smatraju samoposlužne blagajne u trgovinama, niti uređaji što služe za izdavanje potvrda o parkiranju, a uslugu naplaćuje blagajnik prilikom izlaska iz parkirališta.

- pružanje bankovnih usluga i usluga osiguranja,
- vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira i središnjeg registra finansijskih instrumenata,
- ostvareni prometi evidentirani preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, voda, javne komunikacijske usluge i slično), od energetskih, komunalnih, elektroničkih komunikacija i drugih pravnih osoba te
- provođenja zdravstvene zaštite (sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite do pune cijene zdravstvene usluge, kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izdavanja lijekova na recept).

Ti porezni obveznici ne moraju za nabrojane djelatnosti internim aktom propisati način numeriranja brojeva računa i popis poslovnih prostora. Međutim, *ako osim nabrojanih obavljuju i druge djelatnosti*, a prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Zakona o porezu na dohodak imaju obvezu izdavanja računa, *tada su za te djelatnosti obveznici fiskalizacije*.

## **2. Prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost porezni obveznici koji prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost nemaju obvezu izdavanja računa**

Prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost račune se ne mora ispostavljati kad se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevнog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, pri prodaji na tržnicama i otvorenim prostorima, prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza i prodaja putem automata. Tržnice i otvoreni prostori su mjesta koja gradska ili općinska tijela svojom odlukom odrede kao tržnice, ili mjesta na kojima se može prigodno trgovati ili se mogu obavljati usluge. Prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja putem automata, te prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza.

**NAPOMENA:** predviđa se da će odredbama novog Zakona o porezu na dodanu vrijednost, koji će se donijeti u 2013. godini, propisati obvezu fiskalizacije i za prodaju na tržnicama i otvorenim prostorima.

Obveznik PDV-a ne mora primatelju isporuke, osim na njegov zahtjev, dostaviti račun za sljedeće isporuke što su oslobođene plaćanja PDV-a:

- odobravanje i ugovaranje kredita, te upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava,
- ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama, ili kojemu drugom osiguranju novca, te upravljanje kreditnim garancijama, kada to čini osoba koja odobrava kredit,
- transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim i tekućim računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim vrijednosnim papirima, osim naplate duga,
- transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, uz iznimku kolekcionarskih predmeta odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,

- transakcije, uključujući posredovanje, ali ne i upravljanje i čuvanje, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama, i
- usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima što ih obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu sa posebnim propisima.

**VAŽNA NAPOMENA:** ako porezni obveznici osim nabrojanih obavljaju i druge djelatnosti, a prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom obveznici su fiskalizacije za te djelatnosti, ili ako prema odredbama Zakona o porezu na dohodak imaju obvezu izdavanja računa, tada su za te djelatnosti obveznici fiskalizacije.

### **3. Prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak porezni obveznici koji nemaju obvezu izdavanja računa**

Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti za koje nisu obveznici PDV-a, a pretežni dio poslovnih primitaka ostvaruju prodajom dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, te prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima, nisu obvezni ispostavljati račune.

**VAŽNA NAPOMENA:** ako porezni obveznici osim nabrojanih obavljaju i druge djelatnosti, a prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom za te su djelatnosti obveznici fiskalizacije, ili ako prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost imaju obvezu izdavanja računa, tada su za te djelatnosti obveznici fiskalizacije.

### **4. Obveznici poreza na dohodak od imovine**

- Građani koji iznajmljuju stambeni prostor,
- Građani koji iznajmljuju ili daju u zakup poslovne prostore i pokretnine,
- Građani koji putnicima i turistima iznajmljuju postelje, sobe i apartmane i/ili organiziraju kamp na svojem zemljištu,
- Građani koji su nabavljenu ili darovanu nekretninu prodali, darovali, zamijenili, ili na drugi način prenijeli na drugu osobu unutar 3 godine od dana njezine nabave,
- Građani koji su unutar razdoblja od 5 godina prodali, zamijenili, ili na drugi način prenijeli vlasništvo nad više od 3 nekretnine iste vrste,
- Građani koji su unutar razdoblja od 5 godina otuđili više od 3 imovinska prava iste vrste,
- Građani autorovi slijednici (nasljednici ili stjecatelji) koji stečena imovinska prava ustupaju uz naknadu na određeni rok.

### **5. Obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka**

## **3. Rokovi provedbe fiskalizacije**

### **?** Koji su rokovi za provedbu fiskalizacije?

Fiskalizacija se provodi u tri faze:

#### **• Prva faza - od 1. siječnja 2013. godine**

Od 1. siječnja 2013. godine obveza fiskalizacije propisuje se za **velike i srednje poduzetnike** prema odredbama Zakona o računovodstvu (vidi privitak 19.1), te za

obveznike fiskalizacije koji, kao jednu od djelatnosti, obavljaju djelatnost pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Oznaka I područja NKD 2007. – vidi privitak 19.2)

- **Druga faza – od 1. travnja 2013. godine**

Od 1. travnja 2013. godine obveza fiskalizacije propisuje se za:

1. obveznike koji kao jednu od djelatnosti obavljaju djelatnost trgovine na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla (Oznaka G područja NKD 2007. – vidi privitak 19.3 ), i
2. obveznike koji obavljaju djelatnosti slobodnih zanima

**■ D** Djelatnostima slobodnih zanima smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanima osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, kao i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja, kao i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost, kao i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

- **Treća faza – od 1. srpnja 2013. godine**

Od 1. srpnja 2013. godine obveza fiskalizacije propisuje se za sve obveznike fiskalizacije.

## 4. Obveze svih obveznika fiskalizacije

### **?** Kakve su obveze svih obveznika fiskalizacije?

Njihove se obveze mogu podijeliti u 3 skupine:

1. internim aktom (vidi privitak 19.4) propisati način numeriranja brojeva računa i popis poslovnih prostora s njihovim opisom. Interni akt se ne mora dostaviti u Poreznu upravu, nego mora biti u službenim prostorijama obveznika fiskalizacije,
2. računi što ih obveznici fiskalizacije ispostavljaju za isporučena dobra i obavljene usluge moraju sadržavati sve propisane elemente (vidi poglavje 7.),
3. u zatvorenom poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju, ili drugom vidnom mjestu, istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

### **?** Je li propisan način numeriranja brojeva računa?

Numerički broj računa mora sljediti neprekinuti numerički redoslijed, bez praznina, s time da svake kalendarske godine obvezno kreće od broja 1. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično. Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane označke koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja (npr. broj skladista i sl.).

Iznimno u 2013. godini poreznim obveznicima koji postaju obveznici fiskalizacije 1. travnja 2013. godine mogu od tog dana brojevi računa početi od rednog broja 1, poštujući pravilo slijednosti računa. Porezni obveznici koji započinju fiskalizaciju 1. srpnja 2013. godine mogu od tog dana početi ispostavljati račune od rednog broja 1, također poštujući pravilo slijednosti računa

### **? Što se smatra poslovnim prostorom?**

Svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) što služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara i obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor kojeg obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajmova, seminaru ili provedbu sličnih djelatnosti.

Za djelatnosti što se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora, ovisno o prirodi posla. Ako se radi o pokretnom mjestu koje služi za obavljanje djelatnost, ili o fizičkoj osobi koja obavlja usluge na terenu, kao adresu poslovnog prostora upisuje se tip poslovnog prostora ili adresa obveznika fiskalizacije.

### **? Koji su obvezni podaci o poslovnom prostoru?**

1. OIB obveznika fiskalizacije,
2. oznaka poslovnog prostora,
3. adresa poslovnog prostora, ili tip poslovnog prostora ovisno o načinu poslovanja i vrsti djelatnosti u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora (internet trgovina, pokretna trgovina, i slično),
4. radni dani i radno vrijeme,
5. datum početka primjene važenja podataka.

## **5. Obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini**

### **? Što se smatra prometom u gotovini?**

Plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, karticama, čekom, ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.

### **? Kakve su obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini?**

Osim **obveza što su prikazane u poglavlu 4.** oni su dužni i sljedeće:

1. Ako to već ranije nisu učinili, od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom. Obveznik fiskalizacije, ovisno o modelu povezivanja, samostalno odlučuje o potrebi broja aplikativnih digitalnih certifikata za provedbu postupka fiskalizacije izdavanja računa.

2. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom. Iznimno, obveznik fiskalizacije koji obavlja djelatnost na području na kojem nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom provodi pojednostavljeni postupak fiskalizacije, kao i mali obveznici fiskalizacije. Taj obveznik potvrdom HAKOM-a dokazuje nemogućnost uspostave internetske veze (vidi poglavlje 11.).

3. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa Poreznoj upravi **elektroničkim putem** dostaviti podatke o poslovnom prostoru u kojem obavljuje djelatnost, a ti su podaci prethodno propisani internim aktom. Ako obveznik fiskalizacije ima više poslovnih prostora obvezan je dostaviti podatke za svaki poslovni prostor. Poslovni prostori se označavaju istim oznakama što se navode u dijelu broja računa. Ako se promjeni neki od podataka, a osobito ako se u poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati, ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka Poreznoj upravi putem elektroničke veze dostaviti podatke o promjenama. U slučajevima terenske prodaje proizvoda i usluga, a za što se izdaju računi i naplata se obavlja u gotovini, potrebno je osigurati prijenosni naplatni uređaj s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom, te ispis računa. Takvi porezni obveznici fiskalizacije moraju u internom aktu o poslovnim prostorima svaki poslovni prostor pojedinačno označiti. To znači da se djelatnik, koji prilikom prodaje dobara ili usluga na terenu koristi prijenosni naplatni uređaj, može smatrati svojevrsnim pokretnim poslovnim prostorom. Osim toga potrebno je u broju računa posebno označiti oznaku poslovnog prostora i broj naplatnog uređaja.

4. Za obavljeni promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem (vidi poglavlje 7.) putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Prilikom izdavanja svakog računa obveznik elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi.

Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisani ispravnim aplikativnim certifikatom. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ga putem internetske veze dostavlja obvezniku fiskalizacije. Nakon toga obveznik fiskalizacije može ispisati račun. JIR mora biti jedinstven za svaki račun.

U slučajevima kad nisu ispunjeni svi propisani uvjeti i Porezna uprava ne može odrediti JIR, Porezna uprava elektroničkim putem upućuje obvezniku fiskalizacije poruku o odbijanju određivanja JIR-a, s opisom greške. Operater na naplatnom uređaju (blagajnik) dužan je kupcu ispostaviti račun bez JIR-a. Obveznik fiskalizacije dužan je ispraviti nepravilnosti i poruku naknadno dostaviti, i to najkasnije u roku 48 sati.

5. Za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezanu knjigu računa što je ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (vidi Poglavlja 19.5 i 19.6).

## **? Jesu li sve te obveze propisane i za male obveznike fiskalizacije?**

Nisu, njihove su obveze prikazane u Poglavlju 6., međutim ako to žele oni mogu ispostavljati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja. U tom slučaju dužni su postupiti na gore opisani način.

## **? Što ako obveznik fiskalizacije za većinu djelatnosti što ih obavlja račune ne naplaćuje u gotovini, ali za jednu djelatnost račune naplaćuje u gotovini?**

On je za tu djelatnost obvezan provoditi fiskalizaciju izdavanja računa putem prilagođenih naplatnih uređaja.

## **? Kako mora postupiti obveznik fiskalizacije koji za sve djelatnosti račune naplaćuje u gotovini, s time da je za jednu djelatnost obveznik fiskalizacije od 1. siječnja 2013. godine, a za druge od 1. travnja ili od 1. srpnja 2013. godine?**

Takav obveznik dužan je od 1. siječnja 2013. godine provoditi postupak fiskalizacije izdavanja računa za sve djelatnosti koje naplaćuje sredstvima što se smatraju gotovinom. Npr. ako obavlja ugostiteljsku djelatnost, za koju postoji obveza fiskalizacije od 1. siječnja 2013. godine, i trgovinu na malo, za koju postoji obveza fiskalizacije od 1. travnja 2013. godine dužan je od 1. siječnja 2013. godine za obje djelatnosti provoditi postupak fiskalizacije izdavanja računa.

## **? Što ako se djelatnost obavlja sezonski, to jest samo dijelom godine?**

U takvim su slučajevima porezni obveznici dužni provesti postupak fiskalizacije prije početka obavljanja sezonske djelatnosti, to jest obvezni su:

- donijeti interni akt s podacima o poslovnom prostoru i pravilima o numeriranju računa,
- prilagoditi sadržaj i način numeriranja računa, te istaknuti najlepnicu o izdavanju i uzimanju računa.

Ako račune naplaćuju u gotovini obvezni su prije početka obavljanja djelatnosti i:

- od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom,
- prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom,
- Poreznoj upravi elektroničkim putem dostaviti podatke o poslovnim prostorima u kojima obavljaju djelatnost. U slučajevima terenske prodaje proizvoda i usluga, a za što se izdaju računi i naplata se obavlja u gotovini, potrebno je osigurati prijenosni naplatni uređaj s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom, te ispis računa,
- za obavljeni promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom,

- za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezanu knjigu računa što je ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (vidi Poglavlja 19.5 i 19.6).

### ?

#### Je li povrat PDV-a strancu (u putničkom prometu) podložan obvezi fiskalizacije?

Takva transakcija se ne fiskalizira, zato jer je prethodno fiskaliziran račun za gotovinsko plaćanje što je izdan strancu prilikom kupovine dobara.

### ?

#### Kad je potrebno fiskalizirati račun ako hotelski gost naruči dostavu hrane i pića u sobu?

U ovom slučaju mogu biti dvije različite situacije:

- a) u hotelском restoranu se izdaje račun za plaćanje u gotovini, a gost ga plaća u gotovini nakon što mu se hrana i piće dostave u sobu – takav račun je potrebno fiskalizirati prilikom njegovog izdavanja,
- b) gost je zatražio da se za svatu tog računa tereti ukupni račun njegove sobe (nema gotovinskog plaćanja) – svata računa ulazi u zbirni račun što se na kraju boravka uručuje gostu. Taj se račun fiskalizira ako gost plaća sredstvom što se smatra gotovinom.

## 6. Obveze malih obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini

### Tko su mali obveznici fiskalizacije?

To su obveznici poreza na dohodak kojima se dohodak i porez na dohodak određuje u paušalnoj svoti. Oni ne moraju, ali to mogu, izabrati ispostavljanje račune putem elektroničkih naplatnih uređaja.

### ?

#### Kakve su obveze malih obveznika fiskalizacije?

Oni imaju sljedeće obveze:

1. internim aktom (vidi Poglavlje 19.4) opisati poslovni prostor i oznaku operatera – osoba koje su ovlaštene za ispostavljanje računa (npr.: 1 – Marija Marić, 2 – Ivan Ivić, itd.)
  - Poslovni prostor je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara te obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor kojeg obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajmova, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti.
  - Za djelatnosti što se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora, ovisno o prirodi posla. Ako se radi o pokretnom mjestu koje služi za obavljanje djelatnosti ili o fizičkoj osobi koja obavlja usluge na terenu kao adresu poslovnog prostora upisuje se tip poslovnog prostora ili adresa obveznika fiskalizacije.

### **■ Podaci o poslovnom prostoru:**

- a) adresa poslovnog prostora, odnosno tip poslovnog prostora način poslovanja – vrsta dje-latnosti (internet trgovina, pokretna trgovina, i slično) u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora,
  - b) radni dani i radno vrijeme
2. prije nastanka obveze fiskalizacije u Poreznoj upravi ovjeriti propisanu uvezanu knjigu računa (vidi Poglavlje 19.5), s time da se svake kalendarske godine obvezno počinje od broja 1. Iznimno u 2013. godini obveznici koji s fiskalizacijom počinju od 01.04.2013. godine, ili od 01.07.2013. godine mogu ispostavljati račune počevši od broja 1, što znači da računi što su ispostavljeni u 2013. godini iznimno mogu dva puta počinjati s brojem 1,
  3. račune za promet u gotovini izdavati isključivo iz uvezene knjige računa,
  4. u zatvorenim poslovnim prostorima na vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

### **■ Koji su propisani elementi računa?**

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak porezni obveznik je dužan ispostaviti račun za svaku isporuku i obavljenu uslugu, i to najmanje u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje. Račun mora sadržavati podatke o izdavatelju (naziv radnje, adresu i osobni identifikacijski broj vlasnika), nadnevku izdavanja računa, broju računa, nazivu robe ili usluge, jediničnoj cijeni i ukupnom iznosu računa.

Osim podataka propisanih Zakonom o porezu na dohodak račun mora sadržavati i ove podatke:

1. Datum i vrijeme izdavanja računa – datum, sat, minuta
2. broj računa – sastoji se od 3 dijela, i to:

a) broj računa – svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina.

Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično.

**NAPOMENA:** obveznici koji s fiskalizacijom počinju od 01.04.2013. godine ili 01.07.2013. godine mogu ispostavljati račune počevši od broja 1, što znači da računi što su ispostavljeni u 2013. godini iznimno mogu dva puta počinjati s brojem 1.

b) oznaka poslovnog prostora – pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi Poglavlje 19.4)

c) oznaka naplatnog mjesta

Primjerice prvi račun ima broj 1-1-1, drugi 2-1-1, itd.

3. Oznaku načina plaćanja računa – gotovinski (novčanice i kovanice, čekovi, kartice, itd) ili bezgotovinski (virmanski nalozi, akreditivi, mjenice, zadužnice, i dr).

#### *Primjer računa malog obveznika fiskalizacije:*

<b>RAČUN</b>	BROJ:	7	PP1	1
JIR:				
Nadnevak i vrijeme izdavanja računa (sat i minuta): <b>1. 07. 2013. 11:1</b>				
<b>PRODAVATELJ (SPORUČITELJ)</b>				
Naziv - ime i prezime <b>NADA HORVAT</b>				
OIB	<b>1 1 1 0 1 1 1 5 2 3 1</b>	Telefon: <b>77 111 11</b>		
Adresa: mjesto, ulica i kbr. <b>Zagreb, A.M. Držića 10</b>				
NAZIV DOBRA - USLUGE	Količina	Jed. mjere	Cijena	Zbrojni iznos naknade
<b>Šišanje</b>	<b>1</b>		<b>50,00</b>	<b>50,00</b>
<b>Način plaćanja: novčanice</b>				
Oznaka načina plaćanja			<b>UKUPNO</b>	<b>50,00</b>

## **7. Sadržaj računa za promet u gotovini**

- ?

Koje podatke mora račun sadržavati prema odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o porezu na dodanu vrijednost?

Računi za gotovinski promet, isječci vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja računa,
  2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjeseta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
  3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
  4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

- ▶ Inozemni poduzetnici moraju uz nabrojane podatke na računu ili na gotovinskom računu iskazati i ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) po-reznog zastupnika.
  - ▶ Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini moraju na svakom poslovnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdava-nja i uzimanja računa.

**? Koje još podatke račun mora sadržavati prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom?**

1. Datum i vrijeme izdavanja računa – datum, sat, minuta
2. Broj računa se sastoji od 3 dijela, i to:
  - a) broj računa – svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina, po svakom poslovnom prostoru, ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru, ili po vrsti dokumenta na naplatnom uređaju (maloprodaja, veleprodaja). Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično. Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane označke koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja (npr. broj skladišta i sl.).

**NAPOMENA:** obveznici koji s fiskalizacijom počinju od 01.04.2013. godine ili 01.07.2013. godine mogu počevši od tih datuma ispostavljati račune od broja 1, što znači da računi što su ispostavljeni u 2013. godini iznimno mogu dva puta počinjati s brojem 1.

Ako obveznik fiskalizacije u postupku fiskalizacije koristi zajedničke brojeve računa za promet u gotovini i bezgotovinski promet brojevi računa izdavanja računa za promet u gotovini neće uvjek ići istim slijedom. U takvim je slučajevima važno da postoji brojčani slijed računa u knjigovodstvu poreznog obveznika, i to kako je propisano internim aktom obveznika fiskalizacije.

Ako se u poslovnom prostoru brojevi računa određuju jedinstveno za sve blagajne tada brojevi računa sljede neprekiniti brojčani redoslijed u svim blagajnama. Primjerice, ako su u poslovnom prostoru 5 elektroničkih blagajni tada prvi račun ima broj 1-POS1-1, drugi 2-POS1-1, itd., bez obzira na kojoj je blagajni račun ispostavljen.

Kad se u poslovnom prostoru broj računa određuje posebno za svaku elektroničku blagajnu tada brojevi računa *u svakoj blagajni* sljede neprekiniti brojčani redoslijed. Primjerice, ako su u poslovnom prostoru dvije elektroničke blagajne tada na prvoj blagajni prvi račun ima broj 1-POS1-1, drugi 2-POS1-1, a na drugoj blagajni prvi račun ima broj 1-POS1-2, a drugi 2-POS1-2.

- b) oznaka poslovnog prostora – pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi Poglavlje 19.4),
- c) oznaka naplatnog uređaja – pravila označavanja označke naplatnih uređaja obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije.

3. Oznaka načina plaćanja računa – novčanice i kovanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo.

4. Oznaka operatera naplatnog uređaja – obveznik fiskalizacije dužan je povezati oznaku operatera na naplatnom uređaju s OIB-om operatera. Pravila označavanja operatera obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi Poglavlje 19.4).

Kad naplatu obavlja fizička osoba obveznik fiskalizacije tada kao OIB operatera dostavlja svoj OIB. Ako na jednom elektroničkom naplatnom uređaju naplatu obavlja

više osoba obvezna je prijava (upis OIB-a) i odjava svakog operatera prilikom svake promjene.

Ako na naplatnom uređaju nema operatera, kao što je to slučaj kod automatskih blagajni, kao oznaku operatera upisuje se OIB obveznika fiskalizacije izdavatelja računa. Na isti način se postupa kad račun ispostavlja osoba koja nije u radnom odnosu kod obveznika fiskalizacije, primjerice trgovачki putnik, to jest upisuje se OIB obveznika fiskalizacije.

5. Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije – jedinstveni alfanumerički zapis za svaki elektronički naplatni uređaju. Tim se kodom potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa. Na računu se zaštitni kod ispisuje i u slučaju kad, zbog prekida internetske veze, Porezna uprava ne može dodijeliti JIR (vidi poglavlje 9).

Nakon uspostavljanja veze zaštitni kod služi za naknadno povezivanje s JIR-om.

Zaštitni kod izdavatelja računa služi i za provjeru računa, to jest kad kupci, kao i svi primatelji računa, žele provjeriti jesu li Poreznoj upravi prijavljeni računi što su im ispostavili obveznici fiskalizacije.

6. Jedinstveni identifikator računa (JIR) – alfanumerički zapis koji se u Poreznoj upravi programski generira za svaki račun za plaćanje u gotovini.

*Primjer računa:*

<b>ABECE d.o.o.</b>																						
<b>Boškovićeva 5, Zagreb</b>																						
<b>OIB: 50056328500</b>																						
<b>Datum: 02.01.2013.</b>	<b>Vrijeme: 12:38</b>																					
<b>RAČUN broj: 57-POS1-1</b>																						
<table><thead><tr><th><b>Naziv</b></th><th><b>Količina</b></th><th><b>Cijena</b></th><th><b>Iznos</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>Pivo 0,2 l</td><td>1</td><td>14,00</td><td>14,00</td></tr><tr><td>Prirodni sok</td><td>1</td><td>15,00</td><td>15,00</td></tr><tr><td>Pizza</td><td>2</td><td>20,00</td><td>40,00</td></tr><tr><td><b>UKUPNO:</b></td><td></td><td></td><td><b>69,00</b></td></tr></tbody></table>			<b>Naziv</b>	<b>Količina</b>	<b>Cijena</b>	<b>Iznos</b>	Pivo 0,2 l	1	14,00	14,00	Prirodni sok	1	15,00	15,00	Pizza	2	20,00	40,00	<b>UKUPNO:</b>			<b>69,00</b>
<b>Naziv</b>	<b>Količina</b>	<b>Cijena</b>	<b>Iznos</b>																			
Pivo 0,2 l	1	14,00	14,00																			
Prirodni sok	1	15,00	15,00																			
Pizza	2	20,00	40,00																			
<b>UKUPNO:</b>			<b>69,00</b>																			
<b>Način plaćanja:</b> Novčanice																						
<b>----- Obračun poreza -----</b>																						
<table><thead><tr><th><b>Vrsta poreza</b></th><th><b>Stopa %</b></th><th><b>Osnovica</b></th><th><b>Iznos poreza</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>PDV</td><td>10,00</td><td>62,73</td><td>6,27</td></tr><tr><td>Porez na potrošnju</td><td>3,00</td><td>28,16</td><td>0,84</td></tr></tbody></table>			<b>Vrsta poreza</b>	<b>Stopa %</b>	<b>Osnovica</b>	<b>Iznos poreza</b>	PDV	10,00	62,73	6,27	Porez na potrošnju	3,00	28,16	0,84								
<b>Vrsta poreza</b>	<b>Stopa %</b>	<b>Osnovica</b>	<b>Iznos poreza</b>																			
PDV	10,00	62,73	6,27																			
Porez na potrošnju	3,00	28,16	0,84																			
<b>Oznaka operatera:</b> Blagajnik 1																						
<b>Zaštitni kod izdavatelja računa:</b>																						
<b>B29765cab50cce0ee9a3b4197511cb99</b>																						
<b>JIR:</b> 550e8400-e29b-41d4-a716-446655440000																						

## **8. Storniranje računa**

Kad je račun za promet u gotovini pogrešno ispostavljen putem elektroničkog naplatnog uređaja obveznik fiskalizacije dužan je taj račun stornirati putem istog elektroničkog naplatnog uređaja.

Obveznik fiskalizacije elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi. Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisani ispravnim aplikativnim certifikatom. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava putem internetske veze dostavlja obvezniku poruku o storniranju računa. Nakon toga obveznik fiskalizacije može račun stornirati, te fiskalizirati ispravni račun.

Ako nisu ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava šalje poruku o odbitku storniranja računa, te se čitav postupak mora ponoviti.

Dakle, u svim slučajevima kad je ispisano pogrešan broj računa, kad je odbijena kreditna kartica, ili u sličnim situacijama, potrebno je fiskalizirati 3 dokumenta: prvi račun, račun za storniranje računa s negativnom svotom prvog računa, te ispravni račun. Pri tome svaki račun ima novi redni broj, čija je slijednost utvrđena u internom aktu.

Ako se po storniranju računa obavlja povrat plaćenih iznosa u gotovom novcu moguće je provesti postupak fiskalizacije izdavanja računa i po računima s iskazanim negativnim predznakom.

U slučaju naplate dijela usluge prije dolaska stranke potrebno je izdati i fiskalizirati račun za predujam. Nakon što se usluga obavi stranci treba ispostaviti konačni račun u kojem se zaračunava cjelokupna usluga, a račun za predujam mora se stornirati na gore opisani način.

## **9. Prekid internetske veze s Poreznom upravom**

U slučaju prekida internetske veze s Poreznom upravom obveznik fiskalizacije izdaje račune s propisanim sadržajem, bez podataka o jedinstvenom identifikatoru računa (JIR), ali obvezno sa zaštitnim kodom izdavatelja računa. Taj kod služi za potvrđivanje veze između obveznika fiskalizacije i izdanog računa, ali i za provjeru računa, to jest kad kupci žele provjeriti jesu li Poreznoj upravi prijavljeni računi što su im ispostavili obveznici fiskalizacije.

Obveznik fiskalizacije dužan je u roku dva dana, **računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze**, uspostaviti elektroničku vezu i na taj način Poreznoj upravi dostaviti sve izdane račune na kojima nije upisan jedinstveni identifikator računa (JIR). Nakon toga Porezna uprava svim dostavljenim računima dodjeljuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ih elektronički dostavlja obvezniku fiskalizacije. Postupak je potpuno informatiziran i odvija se bez neposrednog sudjelovanja obveznika fiskalizacije.

## **10. Prestanak rada električkog naplatnog uređaja**

Ako dođe do potpunog prestanka rada električkog naplatnog uređaja, a obveznik fiskalizacije nema zamjenski naplatni uređaj, tada obveznik fiskalizacije izdaje račune prema postupku propisanom za male obveznike fiskalizacije (vidi poglavlje 6). To znači da je dužan izdati račun koji mora biti uvezan u propisanu posebnu knjigu računa, a koju Porezna uprava ovjerava prije početka upotrebe (vidi poglavlja 19.5 i 19.6).

Obveznik fiskalizacije dužan je u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, uspostaviti rad naplatnog uređaja i Poreznoj upravi putem interneta dostaviti sve izdane račune. Porezna uprava svim dostavljenim računima određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ih dostavlja obvezniku fiskalizacije.

Obveznik fiskalizacije dužan je odmah po uspostavljanju internet veze s Poreznom upravom i zaprimanju JIR-a na kopijama ispostavljenih računa što su uvezane u knjigu računa, a koja je prethodno ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave, dopisati dodijeljeni jedinstveni identifikator računa (JIR).

## **11. Provedba postupka fiskalizacije na područjima na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka**

Ako obveznik fiskalizacije obavlja jednu ili više djelatnosti što su podložne fiskalizaciji u prometu u gotovini, a u poslovnom prostoru nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom, obvezan je u Poreznoj upravi ovjeriti propisanu knjigu računa (vidi poglavlja 19.5 i 19.6), a nakon toga mora račune što se odnose na obavljanje djelatnosti podložne fiskalizaciji izdavati isključivo iz te knjige računa.

Nemogućnost uspostave internet veze za razmjenu podataka obveznik fiskalizacije dokazuje potvrdom Hrvatske agencije za poštu i električke komunikacije (HAKOM), s rokom važenja od godine dana.

Zahtjev za izdavanje potvrde obveznik fiskalizacije podnosi HAKOM-u u pisanom obliku.

Prije podnošenja zahtjeva HAKOM-u mora se za poslovni prostor provjeriti dostupnost usluge pristupa internetu, i to kod operadora električkih komunikacija koji te usluge pružaju putem:

1. nepokretne mreže,
2. kabelskih mreža,
3. pokretnih mreža.

Uz zahtjev obveznik fiskalizacije mora priložiti sljedeće dokaze:

1. negativan odgovor na zahtjev za pružanje usluge pristupa internetu putem nepokretnog pristupa od najmanje dva operatora, od kojih je jedan operator univerzalne usluge Hrvatski telekom d.d.,

2. negativan odgovor na zahtjev za pružanje usluge pristupa internetu putem kabelskog pristupa od najmanje jednog operatora koji djeluje na području na kojem je poslovni prostor u kojem podnositelj obavlja djelatnost ili dio djelatnosti,

3. izvješće što sadrži dan i točno vrijeme neuspjelog spajanja na internet putem podatkovnog uređaja za mobilni pristup svakog od operatora koji nude uslugu mobilnog pristupa, a to su Hrvatski telekom d.d., Vipnet d.o.o. i Tele2 d.o.o., kojeg je podnositelj uzeo na besplatno dvodnevno testiranje.

Dokaze o nabrojanom mora se priložiti uz zahtjev HAKOM-u za izdavanje potvrde o nemogućnosti uspostavljanja internet veze za razmjenu podataka.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde i izdavanje potvrde HAKOM-a ne podliježe obvezi plaćanja troškova. Ako rezultati mjerena pokažu da je zahtjev za izdavanjem potvrde bio neosnovan podnositelj zahtjeva je dužan platiti troškove provođenja mjerena u iznosu od 700,00 kuna.

## **12. Gotovinska plaćanja između obveznika fiskalizacije**

Obveznik fiskalizacije može drugom obvezniku fiskalizacije plaćati gotovim novcem, i to:

- za nabavu proizvoda i usluga do 5.000,00 kuna po jednom računu,
- za potrebe opskrbe ovlaštenih mjenjača gotovim novcem,
- za namjene na temelju posebne odluke ministra financija.

**■ Gotov novac jesu novčanice kune i kovani novac kune i lipe. Plaćanje gotovim novcem jest izravna predaja gotovog novca između sudionika u plaćanju, uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa**

Obveznik fiskalizacije dužan je istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana, gotov novac iznad visine blagajničkog maksimuma (vidi poglavlje 14) što ga je primio tijekom dana po bilo kojoj osnovi uplatiti na svoj bankovni račun.

Obveznik fiskalizacije koji na bankovnim računima ima evidentirane neizvršene obveze plaćanja, a redoslijed plaćanja je propisan posebnim propisima, ne može plaćati gotovim novcem. Takav obveznik dužan je odmah primljeni gotov novac uplatiti na svoj bankovni račun za redovno poslovanje, a najkasnije idući radni dan.

## **13. Gotovinska plaćanja obveznika fiskalizacije građanima**

Obveznik fiskalizacije može građanima plaćati gotovim novcem, osim za namjene koje se prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak uplaćuju na bankovni račun. Obveznik fiskalizacije dužan je svaku isplatu gotovog novca građanima evidentirati prema posebnim propisima prema kojima vodi poslovne knjige.

Obveznik fiskalizacije koji na računima u banci ima evidentirane neizvršene obveze plaćanja ne može plaćati gotovim novcem. Takav obveznik je dužan primljeni gotov novac odmah uplatiti na svoj bankovni račun za redovno poslovanje, a najkasnije idući radni dan.

## 14. Blagajnički maksimum

Obveznik fiskalizacije, osim onog koji na računima u banci ima evidentirane neizvršene obveze plaćanja, može na kraju radnog dana zadržati gotov novac u blagajni do visine blagajničkog maksimuma.

Mjerilo za određivanje blagajničkog maksimuma obveznika fiskalizacije je veličina obveznika fiskalizacije prema odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva.

1. Mikro subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
  - prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 10 radnika,
  - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000 eura.
2. Mali subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
  - prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 50 radnika,
  - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000 eura.
3. Srednji subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
  - prosječno godišnje imaju zaposleno više od 50 a manje od 250 radnika,
  - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti veći od 10.000.000 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti većoj od 10.000.000 eura.
4. Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila što određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva

Blagajnički maksimum određuje se za obveznike fiskalizacije kao cjelinu, tako da obveznik fiskalizacije može sam odrediti blagajnički maksimum svojim organizacijskim dijelovima. Visinu blagajničkog maksimuma određuje obveznik fiskalizacije internim aktom, a najviše do:

- mikro subjekti i fizičke osobe - 10.000,00 kn
- mali subjekti - 30.000,00 kn
- srednji subjekti - 50.000,00 kn

Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila što određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva mogu odrediti blagajnički maksimum do 100.000,00 kn. Ti obveznici mogu propisati blagajnički maksimum po pojedinom poslovnom prostoru najviše do 15.000,00 kn. Ako je internim aktom, u svrhu propisivanja blagajničkog maksimuma, određeno da je poslovni prostor naplatni uredaj tada se visina blagajničkog maksimuma po naplatnom uredaju može odrediti do 15.000,00 kn. Obveznik fiskalizacije koji obavlja mjenjačke poslove može utvrditi blagajnički maksimum do 100.000,00 kn po mjenjačkom mjestu.

## 15. Obveza kupca

Kupac, te svaki primatelj računa, dužan je zadržati izdani račun nakon izlaska iz poslovnog prostora. Kupac je dužan na zahtjev ovlaštenog službenika Porezne uprave pokazati izdani račun.

## 16. Provjera računa - prijava računa

### Poreznoj upravi

Kupci, kao i svi primatelji računa, mogu u roku 30 dana od dana izdavanja računa provjeriti je li njihov račun prijavljen Poreznoj upravi. Provjera se obavlja slanjem SMS poruke koja sadrži JIR ili zaštitni kod izdavatelja na broj **61547**, ili upitom na web servis dostupan na internet stranici Porezne uprave na adresi <http://fiskal-provjera.porezna-uprava.hr/>.

Cijena SMS poruke, s uključenim PDV-om, je 0,85 kn).

**NAPOMENA:** provjera računa moguća je samo za račune koji imaju JIR ili zaštitni kod, te se na ovaj način ne provjeravaju računi iz knjige uvezanih računa koja se prije upotrebe ovjerava pečatom i potpisom u Poreznoj upravi.

Ručno izdane račune kupci, odnosno primatelji računa, mogu radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave predajom službeniku, ili dostavom u za to predviđene sandučice u ispostavama Porezne uprave.

## 17. Prekršajne odredbe

### ? Kakve su prekršajne odredbe prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
- ispostavljanje računa koji ne sadrže sve propisane podatke - nedostavljanje podataka o poslovnim prostorima - dostavljanje podataka o poslovnim prostorima bez svih propisanih podataka - nedostavljanje potvrde HAKOM-a o nemogućnosti uspostave veze za razmjenu podataka - plaćanje gotovim novcem suprotno propisanim odredbama - nepolaganje primljene gotovine na račun u banci (osim propisanog blagajničkog maksimuma)	obveznik fiskalizacije  odgovorna osoba u pravnoj osobi obveznika fiskalizacije	10.000,00 – 500.000,00  1.000,00 – 50.000,00
- nepovezivanje oznake operatera (ime i prezime i OIB operatera na naplatnom uređaju) i nedostavljanje OIB-a operatera Poreznoj upravi za potrebe dostave elemenata računa - neizdavanje brojeva računa neprekinitim numeričkim redoslijedom uz podatak o jedinstvenom broju elektroničkog naplatnog uređaja - nenabavljanje digitalnog certifikata od FINA-e radi provedbe fiskalizacije u prometu u gotovini - neuspostavljanje elektroničke veze u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, te nedostavljanje svih izdanih računa - nestavljanje u rad naplatnog uređaja u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, te nedostavljanje izdanih računa - neupisivanje ili pravovremeno neupisivanje jedinstvenog identifikatora računa na kopijama ispostavljenih računa u slučaju prekida elektroničke veze - nepostupanje sukladno odredbama o izdavanju računa kod stormiranja računa - neisticanje u poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu obavijesti o obvezi izdavanja računa i obvezi kupca o preuzimanju i čuvanju izdanog računa	obveznik fiskalizacije  odgovorna osoba u pravnoj osobi obveznika fiskalizacije	5.000,00 – 500.000,00  1.000,00 – 40.000,00
- nečuvanje izdanog računa nakon izlaska iz poslovnog prostora, ili odbijanje njegovog pokazivanja na zahtjev službene osobe	kupac i svaki primatelj računa	200,00 – 2.000,00

## **18. Propisi**

- ─ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ broj 133/12),
- ─ Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12),
- ─ Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ 177/04, 73/08, 80/10, 114/10, 22/12, 144/12),
- ─ Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 136/12),
- ─ Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09, 22/12, 136/12),
- ─ Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. („Narodne novine“ broj 58/07),
- ─ Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ broj 146/12),
- ─ Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“ 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11),
- ─ Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 146/12),
- ─ Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 149/09, 89/11, 29/12, 64/12, 146/12).

## **19. Privitci**

### **19.1 Podjela poduzetnika prema odredbama Zakona o računovodstvu**

Prema odredbama Zakona o računovodstvu poduzetnici se razvrstavaju na male, srednje i velike, ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju finansijski izvještaji, a prema sljedećim uvjetima:

- iznos ukupne aktive,
- iznos prihoda,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

1. Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna,
- prihod 65.000.000,00 kuna,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50

2. Srednji poduzetnici su oni koji prelaze dva od prethodno nabrojanih uvjeta, ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna,
- prihod 260.000.000,00 kuna,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.

3. Veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta iz točke 2.

Veliki poduzetnici u smislu Zakona o računovodstvu su i banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za električni novac, društva za osiguranje, leasing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima i zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom oni upravljaju, društva za upravljanje investicijskim fondovima i imovina investicijskih fondova s pravnom osobnosti, društva za upravljanje obveznim odnosno dobrovoljnim mirovinskim fondovima i zasebna imovina kojom oni upravljaju te mirovinska osiguravajuća društva.

## 19.2 Oznaka I područja NKD 2007.

Oznaka I područja NKD 2007. obuhvaća sljedeće djelatnosti:

Po-dručje	Odjeljak	Skupina	Razred	Naziv	NACE Rev. 2
I				DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	
	55			Smještaj	
		55.1		Hoteli i sličan smještaj	
			55.10	Hoteli i sličan smještaj	55.10
			55.2	Odmarašta i slični objekti za kraći odmor	
			55.20	Odmarašta i slični objekti za kraći odmor	55.20
			55.3	Kampovi i prostori za kampiranje	
			55.30	Kampovi i prostori za kampiranje	55.30
			55.9	Ostali smještaj	
			55.90	Ostali smještaj	55.90
	56			Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	
		56.1		Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	
			56.10	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	56.10
		56.2		Djelatnosti keteringa i ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane	
			56.21	Djelatnosti keteringa	56.21
			56.29	Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane	56.29
			56.3	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	
			56.30	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	56.30

### 19.3 Oznaka G područja NKD 2007.

Oznaka G područja NKD 2007. obuhvaća sve djelatnosti trgovine i popravak motornih vozila i motocikla

Po-dručje	Odjeljak	Skupina	Razred	Naziv	NACE Rev. 2
G			TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA		
	45		Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala		
		45.1		Trgovina motornim vozilima	
			45.11	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije	45.11
			45.19	Trgovina ostalim motornim vozilima	45.19
		45.2		Održavanje i popravak motornih vozila	
			45.20	Održavanje i popravak motornih vozila	45.20
		45.3		Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	
			45.31	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila	45.31
			45.32	Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila	45.32
		45.4		Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	
			45.40	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	45.40
	46			Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	
		46.1		Trgovina na veliko uz naplatu ili na osnovi ugovora	

			46.11	Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živom stokom, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima	46.11
			46.12	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim kemijskim proizvodima	46.12
			46.13	Posredovanje u trgovini drvom i građevinskim materijalom	46.13
			46.14	Posredovanje u trgovini strojevima, industrijskom opremom, brodovima i zrakoplovima	46.14
			46.15	Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za kućanstvo i željeznom robom	46.15
			46.16	Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i kožnim proizvodima	46.16
			46.17	Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duhanom	46.17
			46.18	Posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode	46.18
			46.19	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima	46.19
		46.2		<b>Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živom stokom</b>	
			46.21	Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i stočnom hranom	46.21
			46.22	Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama	46.22
			46.23	Trgovina na veliko živom stokom	46.23
			46.24	Trgovina na veliko sirovim i štavljenim kožama	46.24
		46.3		<b>Trgovina na veliko hranom, pićima i duhanom</b>	
			46.31	Trgovina na veliko voćem i povrćem	46.31
			46.32	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima	46.32
			46.33	Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima	46.33

			46.34	Trgovina na veliko pićima	46.34
			46.35	Trgovina na veliko duhanskim proizvodima	46.35
			46.36	Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i bombonima	46.36
			46.37	Trgovina na veliko kavom, čajem, kakaom i začinima	46.37
			46.38	Trgovina na veliko ostalom hranom uključujući ribe, rukove i školjke	46.38
			46.39	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima	46.39
		<b>46.4</b>		<b>Trgovina na veliko proizvodima za kućanstvo</b>	
			46.41	Trgovina na veliko tekstilom	46.41
			46.42	Trgovina na veliko odjećom i obućom	46.42
			46.43	Trgovina na veliko električnim aparatima za kućanstvo	46.43
			46.44	Trgovina na veliko porculanom, staklom i sredstvima za čišćenje	46.44
			46.45	Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom	46.45
			46.46	Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima	46.46
			46.47	Trgovina na veliko namještajem, sagovima i opremom za rasvjetu	46.47
			46.48	Trgovina na veliko satovima i nakitom	46.48
			46.49	Trgovina na veliko ostalim proizvodima za kućanstvo	46.49
		<b>46.5</b>		<b>Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom</b>	
			46.51	Trgovina na veliko računalima, perifernom opremom i softverom	46.51
			46.52	Trgovina na veliko električnim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom	46.52
		<b>46.6</b>		<b>Trgovina na veliko ostalim strojevima, opremom i priborom</b>	

			46.61	Trgovina na veliko poljoprivrednim strojevima, opremom i priborom	46.61
			46.62	Trgovina na veliko alatnim strojevima	46.62
			46.63	Trgovina na veliko strojevima za rudnike i građevinarstvo	46.63
			46.64	Trgovina na veliko strojevima za tekstilnu industriju te strojevima za šivanje i pletenje	46.64
			46.65	Trgovina na veliko uredskim namještajem	46.65
			46.66	Trgovina na veliko ostalim uredskim strojevima i opremom	46.66
			46.69	Trgovina na veliko ostalim strojevima i opremom	46.69
		<b>46.7</b>		<b>Ostala specijalizirana trgovina na veliko</b>	
			46.71	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	46.71
			46.72	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama	46.72
			46.73	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	46.73
			46.74	Trgovina na veliko željeznom robom, instalacijskim materijalom i opremom za vodovod i grijanje	46.74
			46.75	Trgovina na veliko kemijskim proizvodima	46.75
			46.76	Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima	46.76
			46.77	Trgovina na veliko ostacima i otpacima	46.77
		<b>46.9</b>		<b>Nespecijalizirana trgovina na veliko</b>	
			46.90	Nespecijalizirana trgovina na veliko	46.90
	<b>47</b>			<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima</b>	
		<b>47.1</b>		<b>Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama</b>	

			47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	47.11
			47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	47.19
		47.2		<b>Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama</b>	
			47.21	Trgovina na malo voćem i povrćem u specijaliziranim prodavaonicama	47.21
			47.22	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama	47.22
			47.23	Trgovina na malo ribama, rakovima i školjkama u specijaliziranim prodavaonicama	47.23
			47.24	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima u specijaliziranim prodavaonicama	47.24
			47.25	Trgovina na malo pićima u specijaliziranim prodavaonicama	47.25
			47.26	Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama	47.26
			47.29	Ostala trgovina na malo prehrabnenim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama	47.29
		47.3		Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	
			47.30	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	47.30

		47.4		Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama	
		47.41		Trgovina na malo računalima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavaonicama	47.41
		47.42		Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama	47.42
		47.43		Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavaonicama	47.43
		47.5		<b>Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama</b>	
		47.51		Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavaonicama	47.51
		47.52		Trgovina na malo željeznom robom, bojama i stakлом u specijaliziranim prodavaonicama	47.52
		47.53		Trgovina na malo sagovima i proštiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavaonicama	47.53
		47.54		Trgovina na malo električnim aparatima za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama	47.54
		47.59		Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama	47.59
		47.6		<b>Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavaonicama</b>	
		47.61		Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavaonicama	47.61

			47.62	Trgovina na malo novinama, papirnatom robom i pisaćim priborom u specijaliziranim prodavaonicama	47.62
			47.63	Trgovina na malo glazbenim i videozapisima u specijaliziranim prodavaonicama	
			47.64	Trgovina na malo sportskom opremlju u specijaliziranim prodavaonicama	
			47.65	Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavaonicama	47.65
		<b>47.7</b>		<b>Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavaonicama</b>	
			47.71	Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavaonicama	47.71
			47.72	Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože	
			47.73	Ljekarne	47.73
			47.74	Trgovina na malo medicinskim pripravcima i ortopedskim pomagalima u specijaliziranim prodavaonicama	47.74
			47.75	Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama	
			47.76	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavaonicama	47.76
			47.77	Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavaonicama	47.77
			47.78	Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavaonicama	47.78
			47.79	Trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavaonicama	47.79

		<b>47.8</b>		<b>Trgovina na malo na štandovima i tržnicama</b>	
			47.81	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama	47.81
			47.82	Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama	47.82
			47.89	Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama	47.89
		<b>47.9</b>		<b>Trgovina na malo izvan prodavaonica, štandova i tržnica</b>	
			47.91	Trgovina na malo preko pošte ili interneta	47.91
			47.99	Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica, štandova i tržnica	47.99

## 19.4 Primjeri internih akata

### 1. Primjer internog akta – obveznik fiskalizacije ima samo jedan poslovni prostor:

Na osnovi članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), Nada Horvat iz Zagreba, Držićeva 10, OIB: 34765218309, donosi

#### ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnom prostoru, oznaci poslovnog prostora i operatera na naplatnom uređaju

I

Ovom Odlukom uređuje se slijednost numeričkih brojeva računa, opis poslovnog prostora s pripadajućim adresom i oznakom, te opis operatera na naplatnom uređaju i radno vrijeme.

II

Numerički broj računa u poslovnom prostoru počinje s početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca tekuće godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički broj računa u poslovnom prostoru počinje na dan 1. travnja 2013. godine od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

III

Oznaka i adresa poslovnog prostora i radno vrijeme prikazani su u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
PP1	Bolnička cesta 94, Zagreb	ponedjeljak-sabota 8.00 -19.00 sati

IV

Oznaka poslovnog prostora, oznaka naplatnog uređaja i oznaka operatera po naplatnom uređaju:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog Uređaja	Oznaka operatora na naplatnom uređaju
PP1	1	OIB: 34765218309 – oznaka na računu - 1 OIB: 69834965278 – oznaka na računu - 2 OIB: 54934965234 – oznaka na računu - 3

V

U poslovnom prostoru se koristi jedan naplatni uređaj, a računi će imati ovakav slijed:

1- PP1-1
2- PP1-1
3- PP1-1
4- PP1-1

VI

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013 godine.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

**2. Primjer internog akta po poslovnim prostorima:**

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), Pero Perić iz Zagreba, Vlaška 7, OIB: 34765218309, donosi

**ODLUKU**

**o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnim prostorima, oznakama poslovnih prostora i operatera na naplatnim uređajima**

|

Ovom Odlukom uređuje se popis poslovnih prostora s pripadajućim adresama i oznakama poslovnih prostora i operatera na naplatnim uređajima, radno vrijeme te pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa.

## II

Numerički broj računa po svakom poslovnom prostoru počinje početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca tekuće godine poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički brojevi računa u poslovnim prostorima počinju na dan 1. travnja 2013. godine od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

## III

Popis svih poslovnih prostora sa oznakama, pripadajućim adresama i radno vrijeme daje se u tablici u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
POS1	Draškovićeva 2, 10000 Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00 - 20.00 sati
POS2	Kunićeva 3A, 21000 Split	ponedjeljak-subota 8.00 - 20.00 sati
POS3	djelatnost trgovine putem pokretne prodaje	ponedjeljak-nedjelja 8.00 - 24.00 sati

## IV

U poslovnim prostorima u Zagrebu i Splitu su po tri naplatna uređaja, dok djelatnost trgovine putem pokretne prodaje obavljam putem jednog naplatnog uređaja. Oznake naplatnih uređaja i oznake operatera po svakom naplatnom uređaju daju se u tablici u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatora na naplatnom uređaju
POS1	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu – A
	2	OIB: 69834965278 ili – oznaka na računu – B
	3	OIB: 54934965234 ili – oznaka na računu – C
POS2	1	OIB: 97834965234 ili – oznaka na računu – D
	2	OIB: 47689235468 ili – oznaka na računu – E
	3	OIB: 23653897264 ili – oznaka na računu – F
POS3	1	OIB: 34765218309 ili – oznaka na računu – G

V

Za sve poslovne prostore koristi se centralizirani pristup jednog naplatnog uređaja te će slijed računa biti kako slijedi:

POSL1 (2 blagajne)	POSL2 (2 blagajne)	POSL3 (3 blagajne)
1-POSL1-1	1-POSL2-1	1-POSL3-1
2-POSL1-1	2-POSL2-1	2-POSL3-1
3-POSL1-1	3-POSL2-1	3-POSL3-1
4-POSL1-2	4-POSL2-2	4-POSL3-3
		5-POSL3-2

VI

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013 godine.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

---

**3. Primjer internog akta po naplatnim uređajima:**

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), ŠIJALPA d.o.o. iz Zagreba, Vlaška 7, OIB: 34765218309, donosi

**ODLUKU**

**o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnim prostorima, oznakama naplatnih uređaja i označavanju operatera na naplatnim uređajima**

I

Ovom Odlukom uređuje se popis poslovnih prostora s pripadajućim adresama i oznakama, oznakama naplatnih uređaja, oznakama operatora na naplatnim uređajima, radno vrijeme, te pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa.

II

Numerički broj računa po svakom naplatnom uređaju u poslovnom prostoru počinje s početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca tekuće godine poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički brojevi računa u poslovnim prostorima počinju na dan 1. travnja 2013. godine, od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

### III

Popis poslovnih prostora s njihovim oznakama, pripadajućim adresama i radno vrijeme:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
POS1 1	Draškovićeva 2, 10000 Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POS1 2	Kunićeva 3A, 21000 Split	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POS1 3	djelatnost trgovine putem pokretne prodaje	ponedjeljak-nedjelja 8.00-24.00 sati

### IV

S obzirom da je na računu obvezno navesti oznaku operatera na naplatnim uređajima u tablici su oznake poslovnog prostora, oznake naplatnih uređaja i oznake operatera po svakom naplatnom uređaju, i to kako slijedi:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatora na naplatnom uređaju
POS1 1	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu - A
	2	OIB: 69834965278 ili – oznaka na računu - B
	3	OIB: 54934965234 ili – oznaka na računu - C
POS1 2	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu - A
	2	OIB: 47689235468 ili – oznaka na računu - B
	3	OIB: 23653897264 ili – oznaka na računu - C
POS1 3	1	OIB: 34765218309 ili – oznaka na računu - A

### V

Računi će se izdavati na način da svaki naplatni uređaj unutar svog poslovnog prostora ima svoj broj, stoga će sljed računa biti kako slijedi:

POS1 1			POS1 2			POS1 3
Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1
1 / POS1 1 / 1	1 / POS1 1 / 2	1 / POS1 1 / 3	1 / POS1 2 / 1	1 / POS1 2 / 2	1 / POS1 2 / 3	1 / POS1 3 / 1
2 / POS1 1 / 1	2 / POS1 1 / 2	2 / POS1 1 / 3	2 / POS1 2 / 1	2 / POS1 2 / 2	2 / POS1 2 / 3	2 / POS1 3 / 1
3 / POS1 1 / 1	3 / POS1 1 / 2	3 / POS1 1 / 3	3 / POS1 2 / 1	3 / POS1 2 / 2	3 / POS1 2 / 3	3 / POS1 3 / 1
itd.						

### VI

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013 godine.

---

Potpis i pečat ovlaštene osobe

## 19.5 Uzorak računa iz uvezane knjige računa obveznika fiskalizacije koji nije u sustavu PDV-a

<b>RAČUN</b> BROJ:	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
JIR:	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
Nadnevak i vrijeme izdavanja računa (sat i minuta): _____				
<b>PRODAVATELJ (ISPORUČITELJ)</b>				
Naziv - ime i prezime _____				
OIB	[ ]	Telefon: _____		
Adresa: mjesto, ulica i kbr. _____				
NAZIV DOBRA - USLUGE	Količina	Jed. mjere	Cijena	Zbrojni iznos naknade
Oznaka načina plaćanja _____	<b>UKUPNO</b>			



Narodne novine d.d., Zagreb – (1)

Oznaka za narudžbu: UT-IX-410

090619

OIB operatera:

[ ]

Serijski broj knjige:

0031527

## **19.6 Uzorak računa iz uvezane knjige računa obveznika fiskalizacije koji je u sustavu PDV-a**

### Oznaka načina plaćanja

KNJIŽENO U KNJIZI IZLAZNIH RAČUNA	KNJIŽENO U KNJIZI EVIDENCIJE O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA	KNJIŽENO U KNJIZI PRIMITAKA I UZDATAKA
Red. br. .... god.	Red. br. .... god.	Red. br. .... god.

\* Obveznik poreza na dobit i za dobitne dobiti R- upisati će brojku 1, a obveznik poreza na dohodak i za dobitne dobiti R- upisati će brojku 2.

## OIB operatera:

Serijski broj knjige:

Narodne novine d.d., Zagreb – (1) 090618  
Oznaka za narudžbu: UT-IX-409

U U U U U U U U U

M.P.

0005000

## **19.7 Obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun**



# **POZOR!**

Prema *Zakonu o fiskalizaciji*  
u prometu gotovinom  
prodavatelj je obavezan  
ispostaviti račun...

... a kupac je obavezan  
uzeti račun i imati ga pri  
izlasku iz radnje.

*Neizdavanje i neuzimanje  
računa kažnjivo je po Zakonu.*

**Bez računa  
se ne računa**

MINISTARSTVO FINANCIJA  
POREZNA UPRAVA

